

Katte kan også have tandpine

Det kan være svært at opdage sygdomme i mundhulen på en kat, men hver anden undersøgte kat har smertevoldende lidelser munden, skriver dyrlægen.

Det er ikke forbeholdt mennesker at have ondt i tænderne. Husdyrene kan også have tandpine, og undersøgelser viser, at over 50 % af de katte, der undersøges i munden, viser sig at have smertevoldende lidelser i deres mundhule.

Det kan være i form af beskadigede tænder, sår, fremmedlegemer eller kræftsygdomme i munden, eller de mere udbredte lidelser som mundhulebetændelse af forskellig form.

Katten viser sjældent direkte tegn på smerte - man skal jo spise for at overleve. Så selv om det kan være svært, er det en god ide at vænne sin kat til at få undersøgt munden jævnligt.

Undersøg kattens mund

Undersøgelse af kattens mund kan både foretages af kattens ejer og hos dyrlægen.

Gør det til en god vane at løfte kattens læber, når du nusser katten, og gnid den forsigtigt langs gummerne. Det er faktisk en behagelig berøring og en god måde at starte på, når katten skal lære at blive kigget i munden eller få børstet tænder.

Er katten længere om at spise end normalt, kan der være noget galt

Desuden skal man som ejer være opmærksom på sin kats opførsel, når den spiser. Her kan små variationer nemlig være tegn på, at noget i munden gør ondt. F.eks. kan katten være længere om at spise end normalt. Den flytter måske maden lidt rundt inde i munden, før den knaser, eller den foretrækker blødkost frem for tørkost. Det kan endda være, at den tigger om mad, men lader maden stå, når den bliver serveret. Alle ændringer kan være tegn på, at noget med spisesituationen er ubehageligt. Brug også næsen! En kat med dårlig

Vil du se vores tænder?

ånde er en kat med en betændelses-tilstand i mundhulen.

Typiske mundsygdomme

Ligesom hos mennesker dannes der plak omkring kattens tænder, når de ikke holdes rene. Denne plak består af en biofilm som indeholder bakterier, spyt, cellerester og deres affaldsstoffer. Plakken klæber sig fast til tænderne og er forløber for sygdomme som tandkødsbetændelse, tandsten og paradentose. Tandkødsbetændelsen opstår, når plakken har fået lov til at sidde på tænderne i nogle dage og blevet fortykket, så der dannes områder med iltfattigt miljø ved overgangen mellem tanden og tandkødet. Herved ændrer bakteriefloren i plakken sig fra forholdsvis godartede bakterier, der lever i iltigt miljø, til mere aggressive bakterier i det iltfattige miljø og det kan tandkødet immunforsvar sjældent modstå.

Der dannes en infektion, der i starten ses som en smal mørkerød linje på tandkødet, lige ved overgangen til

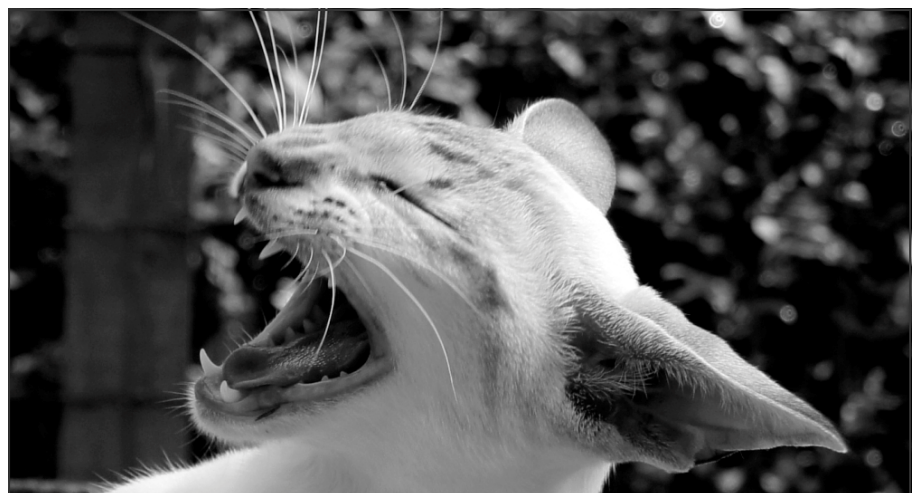
tanden. Allerede på det stadie vil katten begynde at lugte dårligt fra munden. Hvis infektionen ikke bekæmpes, kan den brede sig til at omfatte store dele af tandkødet og mundhulen.

Tandsten og paradentose

Tandsten opstår, når plakken på tænderne har siddet et stykke tid og er blevet forkalket. Tandsten i sig selv udgør ikke en sundhedsrisiko for katten, men de er medvirkende til, at plakken lettere kan fæste sig til tænderne, og til at der lettere opstår lommer omkring tandkødet, hvor der kan opformeres bakterier.

En kat med dårlig ånde er en kat med betændelsestilstand i munden

De aggressive bakterier i plakken kan desuden angribe tandfæstet, så der dannes lommer langs tænderne nede i kæben. Denne lidelse kaldes paradentose som kendes fra mennesker.

Gør det til en god vane at undersøge kattens mund

TR NEDBRYDER TÆNDERNE

Katte får ikke huller i tænderne som følge af caries, som det kendes fra hunde og mennesker, men de har en sygdom der kaldes TN (tandresorptioner), hvor kattens egne celler nedbryder tænderne.

Det er især tandhalse og rødder, der angribes og langsomt nedbrydes, og derfor kan det være svært at opdage lidelsen. Hvis TR er mere fremskredent, kan den ses ved at tandkødet bliver mere rødt omkring den enkelte tand og nærmest vokser op omkring tanden.

Selv om sygdommen er meget udbredt, er det endnu ikke lykkedes at finde årsagen til den. Undersøgelser har vist, at ca. halvdelen af alle katte har TR, og at sygdommen er meget smertefuld.

Paradentose er smertefuld for katten, fordi tandkødet rundt om en angrebet tand er betændt, og tanden er begyndt at løsne sig fra kæben, så hver gang katten spiser og derved bruger tanden, vil det gøre ondt. Desuden sker der det, at der opstår blødninger omkring tanden, og de små blodkar i tandkødet brister, så der er mulighed for, at bakterier kan trænge ind i blodbanen og derved give en mere generaliseret infektion, ofte i form af betændelse ved hjerteklapperne.

Kronisk mundhulebetændelse

Katte kan desuden have en smertefuld betændelsestilstand i mundhulen, som er knyttet til virusinfektionen

Felin Calicivirus. Det er oftest katte af racen Maine Coon, som angribes. Selv om man endnu ikke kender årsagen til sygdommen, er der tegn på, at nedsat immunforsvar hos katten er en medvirkende årsag. Betændelsen ses som kraftig rødme og hævelse i tandkødet omkring de bagerste kindtænder og i mundhulens omslagsfold. Ofte vil man opdage, at katten ikke kan soignere sig, og at den taber sig i forbindelse med infektionen.

Sygdommen viser sig tidligt - ofte omkring 2-års alderen - og forværres med alderen. Desværre kan sygdommen ikke helbredes helt, men kan holdes nede ved grundig rensning af kattens tænder og daglig renholdelse

af tandkødet med klorhexidin, samt behandling med antibiotika og smertestillende medicin.

For nogle katte kan det være nødvendigt at skifte til et allergivenligt foder og behandle med medicin eller naturmedicin, som styrker immunforsvaret. For andre katte er den bedste løsning at bortoperere alle tænder i munden. Heldigvis lever katte fint uden tænder og spiser gerne tørkost.

Kilde: Land & Fritid

Dyrlæge
Hanne Gjerløff
Marienhoff dyreklinik
www.marienhoffdyreklinik.dk

